

TÜRKİYE NİJERYA

**NİJERYA LAGOS EYALETİ YATIRIM FIRSATLARI
TOPLANTISI SONUÇ RAPORU**

02 - 05 EKİM 2019, LAGOS

NİJERYA LAGOS EYALETİ YATIRIM FIRSATLARI TOPLANTISI

02 - 05 EKİM 2019

Afrika kıtası ile ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi misyonu ile faaliyetlerini yürüten DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri, Afrika ülkelerine yönelik olarak programlar düzenlemektedir. Bu çerçevede, hali hazırda 45 ülkede bulunan Türkiye-Afrika İş Konseylerinden biri olan DEİK/Türkiye-Nijerya İş Konseyi tarafından, pazar potansiyelinin ve projelerin tespiti, ticari ilişkilerin çeşitlendirilmesi, yeni iş ve yatırım imkânlarının oluşturulması amacıyla 02-05 Ekim 2019 tarihleri arasında Nijerya-Lagos'a yönelik bir program düzenlemiştir.

Lagos şehrini kapsayan ziyarette; Yuvarlak Masa Toplantısı, Türkiye-Nijerya İş Konseyi Ortak Toplantısı ve kurum ziyaretleri gerçekleştirildi.

TÜRKİYE-NİJERYA YUVARLAK MASA TOPLANTISI

03 EKİM 2019, LAGOS

Türkiye-Nijerya İş Konseyi ev sahipliğinde, 3 Ekim 2019 tarihinde, Lagos Eko Hotel & Suites Hotel’de Türkiye-Nijerya Yuvarlak Masa Toplantısı düzenlendi. Söz konusu toplantıya, Nijerya Federal Cumhuriyeti Lagos Eyalet Valisi Babajide Sanwo-Olu ve 70’e yakın Türk ve Nijeryalı iş insanı katılım gösterdi.

Türkiye-Nijerya İş Konsey Başkan Yardımcısı Hakan Özel yapmış olduğu açış konuşmasında, DEİK ve İş Konseyleri hakkında bilgi verdi. Ayrıca, Nijerya’daki iş ve yatırım imkanları hakkında katılımcılara bilgi verilirken, Nijerya’nın Afrika’nın en büyük ham petrol üreticisi ve zengin doğalgaz rezervlerine sahip olduğu ifade edildi. İnşaat sektörü başta olmak üzere tekstil, deri, metal, gıda ve plastik gibi alanlarda yatırımlara ihtiyaç duyulduğunu belirten Özel, Lagos Eyaleti’nin Afrika’nın Batı bölgesinde potansiyel bir pazara olduğunu ifade etti.

Nijerya Federal Cumhuriyeti Eyalet Valisi Babajide Sanwo-Olu ise, Nijerya’nın Afrika’daki en büyük ekonomik destinasyon olduğunu belirtirken, Lagos’un trafik yoğunluğu ve nüfus gelişimi nedeni ile altyapı konusunun devletin karşılaştığı en büyük zorluklardan biri olduğunu ifade etti.

Federal Hükümete ait iki ana limanının yanı sıra malların uluslararası pazara hızlı bir şekilde taşınması için Lekki ve Badagry'de ek limanlar inşa edilmeye başlandığı belirtildi.

Ayrıca, Hükümetin Kamu Özel Sektör Ortaklığı (PPP) politikasını sürekli gözden geçirerek iş yapma kolaylığını artırmaya devam edeceği belirtildi. Türk yatırımcıları için Lagos'ta yapılacak özel sektör yatırımlarının karlı bir iş ortamı yaratacağı ifade edildi.

Lagos Eyalet Valisi Babajide Sanwo-Olu, "İnşaatta yapacak çok işimiz var ve PPP politikamız aracılığıyla özel sektör ve kuruluşların bu alanda yararlanabilecekleri fırsatlar var." dedi. Ayrıca, Lagos'un en büyük sorunlarından birisi olan ulaşım sorununa, Lagos eyaletinde 26 farklı rota ile çalışması yapılan deniz/nehir yolu taşımacılığı için yatırımcı bekledilerini ifade etti. Ulaşım altyapısının geliştirilmesi için demiryolu projelerinin kapasitesini artırmanın önemi belirtilirken, bu alanlarda yatırımlarının son sürat devam ettiğini bildirdi.

Açılış konuşmalarının ardından, Lagos Valisi beraberinde toplantıya katılan Eyalet İcra Konseyi üyeleri (Commissioner) tarafından Lagos eyaletinde önümüzdeki 4 yıl içerisinde yapılması planlanan projeler ve buna bağlı iş ve yatırım fırsatlarına ilişkin sunum gerçekleştirildi.

TÜRKİYE-NİJERYA TİCARET RAKAMLARI

Son 10 yılda Nijerya'ya gerçekleştirilen ihracatımız artışlı azalışlı dalgalı bir seyir izlemektedir. 2018 yılında ülkeye olan ihracatımız 346 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İthalat

Nijerya'dan ithalatımızda yağlı tohumlar ve meyveler grubu ve petrol gazları ve hidrokarbonlar önde gelmektedir.

İhracat

2018 yılında Nijerya'ya gerçekleşen yaklaşık 346 milyon dolarlık ihracatımızın ilk sıralarında, Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı; alçılar; kablolar ve demir veya alaşımsız çelikten profiller yer almıştır.

TÜRKİYE-NİJERYA İŞ KONSEYİ ORTAK TOPLANTISI 03 EKİM 2019

Forum'a katılım gösteren Eyalet İcra konsey (Commissioner) üyeleri ve Nijeryalı firmaların listesi ve Forum çerçevesinde yapılan sunumlar

<http://www.deik.org.tr/contents-fileaction-19517> bağlantısında yer almaktadır.

Nijerya İş Konseyi ziyareti kapsamında, Türkiye-Nijerya İş Konseyi Karşı Kanat Kuruluşu olan Nijerya Ticaret, Sanayi, Maden ve Tarım Odaları Birliği (NACCIMA) ile ortak toplantı düzenlendi. Anılan toplantıda, iki ülkenin ticaret ve yatırım ilişkilerinin geliştirilmesi için iki tarafın sorunları ele alındı ve çözüm önerileri dile getirildi.

2020 yılı başından itibaren daha aktif ve iş geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılması ve amaca ulaşmak adına gerekli olduğu takdirde ek bir karşı kanat kuruluşu ile daha MOU imzalanması ifade edilmiştir.

NİJERYA FEDERAL CUMHURİYETİ

Başkent	Abuja
Önemli Şehirler	Lagos (10,4 18 milyon), Ibadan (5,5 milyon), Benin (2,6 milyon)
Yönetim Biçimi	36 Eyalet & Federal başkent Abuja
Cumhurbaşkanı	Muhammadu Buhari (29 Mayıs 2015 -)
Konuşulan Diller	İngilizce (resmi) --- Yerel Diller: Hausa, Igbo, Yorubo.
Nüfus	190,9 milyon (Dünya Bankası-2017)
Yüzölçümü	923.770 km ²
Dini	Müslüman %50, Hristiyan %40, Diğer %10
GSYİH (milyar \$)	445 IMF (2019 Nisan)
Kişi Başı GSYİH (\$)	6.098 IMF (2019 Nisan)
Reel GSYİH Büyüme (%)	2,1 IMF (2019 Nisan)
Tüketici Fiyat Enflasyonu	12,1 IMF (2019 Nisan)

- Batı Afrika ülkesi olan Nijerya, 191 milyon nüfusu ile Afrika'nın en kalabalık ülkesi ve en büyük ekonomisidir. Nüfusun yaklaşık %55'i Müslüman ağırlıklı kuzey eyaletlerde, %45'i ise Hristiyan ağırlıklı güney eyaletlerde yaşamaktadır. Nijerya nüfusunun 2022 yılında 200 milyonu geçmesi beklenmektedir. Müslüman nüfus en az Lagos'ta bulunmaktadır.
- Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar: BM, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) ve OPEC, Afrika Birliği, Batı Afrika Devletleri Ekonomi Topluluğu (ECOWAS)
- Milli gelirin 2018 yılında yaklaşık 409 milyar dolar, 2019 yılında ise yaklaşık 476 milyar dolar olacağı tahmin edilmektedir. Dünya Bankasına göre, 2015 yılı GSYİH'sı içinde tarımın payı %21, sanayinin %18,5 ve hizmetler sektörünün payı %60'dır.
- KDV oranı %5'tir. Nijerya, Afrika'nın (ECOWAS dahil) en düşük KDV oranına sahip ülkesidir. IMF, düşen petrol gelirlerini mahsuben, bütçe gelirlerinin artırılması amacıyla KDV oranının yükseltilmesini ve vergi tabanının genişletilmesini tavsiye etmektedir.
- Nijerya, çoğunlukla dış ticaret fazlası veren bir ülkedir; ancak 2016 yılında 2,3 milyar dolar açık vermiştir. Gerek ihracatı, gerekse ithalatının büyüklüğü itibarıyla Afrika kıtasının en önemli birkaç ülkesinden birisidir. Özellikle son 10 yılda ülkenin önemli bir ticaret fazlası verdiği görülmektedir.

- Uluslararası Ticaret Merkezinin verilerine göre Nijerya’da yıllar itibariyle değişmekle beraber ihracatın %94’ünü petrol ve doğal gaz ihracatı oluşturmaktadır. Hidrokarbon dışında en önemli ihraç kalemleri kakao; yağlı tohumlar ve meyvelerdir. Hükümet her ne kadar ihraç kalemlerini çeşitlendirmeyi amaçlamakta ise de bu konuda pek başarılı olamamıştır.
- Nijerya’nın ihracattaki en önemli pazarları Hindistan, Hollanda, İspanya, Fransa ve Güney Afrika Cumhuriyeti’dir. Ülkemiz ise Nijerya’nın ihracatında 21. sırada yer almaktadır.
- Nijerya’nın ithalatındaki başlıca ürünler; petrol yağları, buğday, otomobiller, motosikletler, dondurulmuş balıklar, şeker, telefonlar ve ilaçlardır.
- Nijerya’da son yıllarda 8-10 yaşında kullanılmış araçların ithalatında artışlar yaşanmaktadır. En çok ikinci el araba ABD’den ithal edilmektedir. Ayrıca, özellikle ABD’den ithal edilen traktör ithalatlarının da önemli bir kısmını ikinci el traktörler oluşturmaktadır. Nijerya’da, önümüzdeki yıllarda otomotiv yedek parça ithalatında önemli artışlar olması beklenmektedir.

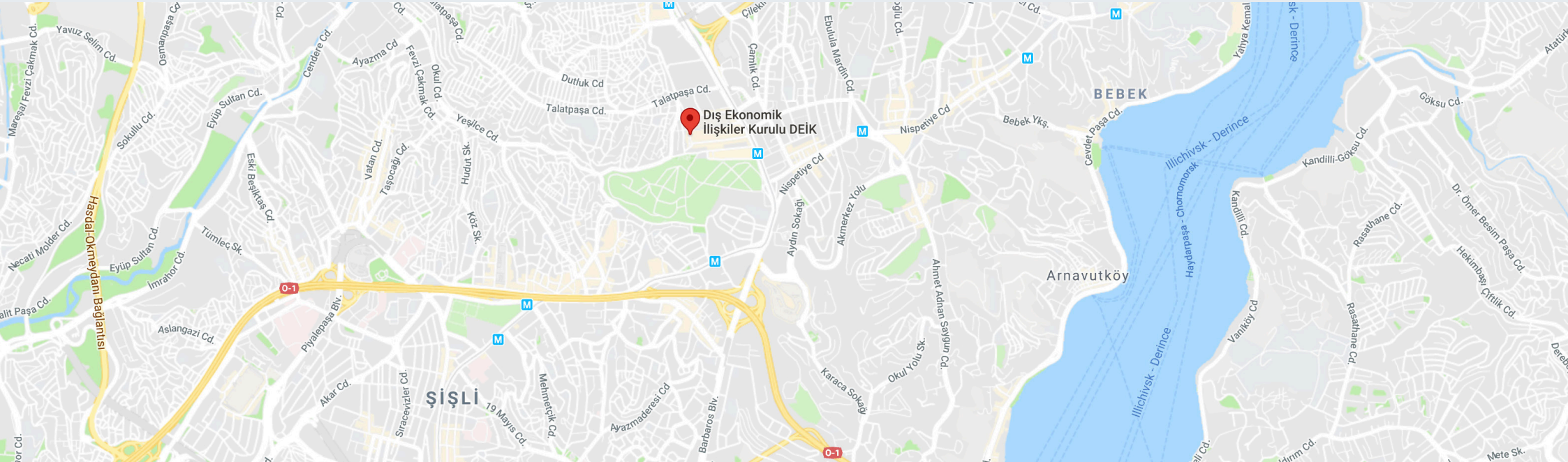
- Nijerya'nın ithalatında en büyük tedarikçiler, Çin, Hollanda, Güney Kore, Belçika ve ABD'dir. Nijerya'nın ithalatında ülkemiz ise 22. sırada yer almaktadır.
- Nijerya Federal hükümeti 2 ay önce bir karar alarak tüm kara sınırlarını ithalata kapatmıştır. Bu kararın gerekçesi her ne kadar "ulusal güvenlik" olarak gösterilse de, asıl amaç ülkede pirinç çok tüketilen ve devletin ithalatını sınırlamaya çalıştığı ithalatıdır. Ülkede pirinç tüketimi çok yüksektir ve devlet yerel üretime büyük teşvik vermektedir. Sınırların kapatılması ile ülkeye komşu ülkelere giriş yapan tüm ürünlerin ithalatı sektöre uğramıştır. Bu yolu kullanan ihracatçılarımızın mağdur olmamaları için satışlarını FOB bazlı yapmaları şu an için en doğru karardır.
- Fakat bu konuda hala bir karışıklık mevcuttur ; Maliye Bakanlığına göre "Mobilya" ithali yasak ürünler listesinden çıkartılmıştır. Fakat Gümrük Bakanlığına göre hala ithali yasaklı ürünler kapsamındadır.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU (DEİK)

📍 River Plaza, Büyükdere Cad. Bahar Sok. No: 13/9-10 Levent 34394 İstanbul, Turkey

☎ +90 212 339 50 70 @ afrikabolgesi@deik.org.tr 🌐 www.deik.org.tr

”

NİJERYA LAGOS EYALETİ

YATIRIM FIRSATLARI TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

02 – 05 EKİM 2019